

Tale til Norges Idrettsforbunds landsting
fredag 16. november 1973.

Kjære idrettsvenner.

Jeg takker for innbydelsen til dette idretts-ting. Både Bjartmar Gjerde og jeg er glade for denne kontakt med den sentrale representasjon for idrettsfolket. På grunn av andre tidligere avtaler får jeg selv begrenset anledning til å være til stede i møtet. Men Bjartmar Gjerde som også er idrettsstatsråd, har kunnet avse noe mer tid. Og han er vant til å lytte til krav og ønskemål fra de mest utålmodige kretser.

Klare trekk i den moderne samfunnsutviklingen understreker et felles ansvar for sentrale og lokale myndigheter og de aktive fritidsorganisasjoner. Blant dem er Norges Idrettsforbund den uten sammenlikning største, og på sitt område også den viktigste. Regjeringen er derfor interessert i et godt samarbeid med Idrettsforbundet og gjennom det alle de organisasjoner som er sluttet til forbundet.

Det samfunnet vi lever i, har på mange måter gjort livet lettere enn det som møtte våre fedre og forfedre. Det tunge slitet har vi lagt på maskiner og temmede energikilder. Samtidig har de nye livsformer skapt nye problemer og nye behov. Et av de dominerende er at menneskene må ta vare på

sunnhet og helse. Våre forfedre var ofte dømt til å slite seg ut i hva vi i dag ville kalle ung alder. I vår tid er menneskene i fare for å sitte seg ihjel i like ung alder.

Sett fra mitt synspunkt er mosjon, bevegelse, kroppsøvinger som ledd i helsepleien den aller viktigste del av den bredt organiserte idrett. Det betyr ikke at jeg undervurderer den mer eksklusive idrett. Om forholdet mellom den brede folkemosjon og den såkalte toppidrett er alle her mere eksperter enn jeg. Jeg lar derfor den side av saken ligge. Det er noe annet jeg er ute etter.

Allerede toppidretten stiller oppgaver som bare kan løses tilfredsstillende når så vel samfunnet - derunder lokalsamfunnene - og de frivillige idrettsorganisasjoner erkjenner sitt ansvar og sine oppgaver. Er dette så for det som kalles toppidrett, trer den felles oppgave enda klarere fram når det gjelder den brede aktivitet som tar sikte på å holde hele folket i form.

Denne situasjon kan vel ofte skape et spenningsforhold mellom myndigheter og private organisasjoner. De siste stiller seg i køen med talsmenn for alle slags formål, og krever at samfunnet bygger effektivt ut grunnlaget for deres virksomhet. Dette spenningsforhold må vi leve med, og med forstand og noen tålmodighet søke

å gjennomføre oppgaver som skal tjene hele folkets helse - særlig det forebyggende helsearbeid.

Det er unødvendig å fortelle denne forsamling hva dette brede perspektiv betyr for å vinne tilslutning til det som i hverdagen er idrettspolitik. Det er den brede virkning for den alminnelige folkehelse, som er legitimsjonen for det felles samfunns innsats for idretten, også for de delvis kostbare tiltak som mest synlig skal tjene den mer eksklusive toppidrett.

Det er klart at samfunnet med sine organer vil måtte ta en stadig større del av ansvaret for at idrett og friluftsliv blir en naturlig del av folks daglige tilværelse. Dette gjelder de stadig mer omfattende krav om muligheter for friluftsliv og for bred trim- og mosjonsvirksomhet. Men samfunnet må også ta på seg utbygging og drift av de egentlige idrettsanlegg.

Like klart er det^{at} de brede organisasjonene må ta et vesentlig ansvar for å skape levende, myldrende menneskelig liv i idrettsanlegg og friluftsområder. Dialogen mellom organisasjoner og politikere vil ofte dreie seg om penger og bevilgninger. La meg fra min side understreke at det viktigste aktivum i dette område er de tusener som inspirert av oppgavens storhet og uten godtgjørelse satser så mye av tid og krefter

i det frivillige idrettsarbeid. Og dette gjelder så vel deres egen utfoldelse som det de organiserer og leder for å få de mange med. Når dette lykkes, er det et meget vesentlig bidrag til å skape et miljø som kan befri ikke minst unge mennesker for den tomhet og ensomhet som så lett finnes i velferdssamfunnets hverdag.

Derfor har vi etter et bredt forarbeid hvor også mange aktive idrettsfolk har vært med, formet det program for idrett og friluftsliv som min regjering føler seg forpliktet av, og som vi skal sette alt inn på å gjennomføre.

Jeg er klar over at det etter hvert må gis støtte også til idrettsorganisasjonenes administrasjon. Til Idrettsforbundet har regjeringen nå foreslått bevilgningen for 1974 økt til 1.150.000 kroner. Av økonomisk større rekkevidde er det at regjeringen har foreslått tippenøkkelen forandret. Gjennom tre års øking med hver 5 % vil idrettens andel bli 50 %. Jeg vil understreke at dette vil av regjering og storting kreve tiltak som sikrer at grunnlaget for den allmennvitenskapelige forskning ikke blir svekket. - Det er et tilsvarende arbeid bredt i gang i mange lokalsamfunn. Inspirert av det programarbeid jeg nevnte, og etter utredning av en lokal komité med Jan Gulbrandsen som formann, vil f.eks. Oslo kommunes kontantoverføring til idrettsorganisasjonene bli nær fordoblet i 1974.

For meg er det naturlig å se idretten som ledd i en annen positiv tendens i tiden, nemlig aktiviseringen og desentraliseringen av kulturpolitikken. Dette blir et meget viktig område i årene som kommer. Idrett, friluftsliv, trim og helseskapende aktivitet er viktige elementer i et kultivert lokalmiljø. Jeg kan ikke love at samfunnet kan innfri alle krav fra utålmodige organisasjoner. Jeg venter likevel å møte disse organisasjoner aktivt på ferde overalt for å høyne hele folkets helse og trivsel.